

ANY XII

REUS, DISSABTE 15 DE SETEMBRE DE 1917

NÚM. 208

Intolerancia sectaria

Un amic entra a la Redacció mostrant-nos un nombre de «Semanario Católico». El posa sobre la taula, l'obre i ens sinala un article: «Intolerancia sectaria». Lo primer que fem és mirar qui el signa. Una «H...». Ens creiem que hi trobarem: «Batalla». Ens pensavem que mossén Batalla contestava nostre article «Carnum als corbs»...

Sense llegir l'article aixequem la vista del catòlic periòdic per a interrogar a l'amic. Aquest, que endevina el pensament nostre, ens torna a sealar l'escript, sense dir paraula. Llegim-lo, doncs...

Aquella «H.» posada al peu de «Intolerancia sectaria», servint d'escut a mossén Batalla, tracta de contestar, efectivament, «Carnum als corbs»... Pero el catòlicíssim articulista no vol entrar «en el fondo del asunto tratado por el impió redactor del órgano de la herética izquierda catalana», no vol «discutir si la huelga fué o no revolucionaria». I nosaltres ens quedem veient visions... Si no'n aludís d'una manera directa, si no intercalés varies vegades entre aquella prosa el nom de FOMENT, ens seria difícil endevinar que l'ortodoxe articulista s'ha proposat contestar nostre esmentat treball.

Després de llegir i rellegir tot aquell àmbit de tòpics anticuants no hem pogut posar més que una cosa en clar: el sectarisme del qui ho ha escrit.

Cegat per la seva intollerància — qui el fa posar a redemptor! — el catòlic contrincant diu coses veraderament estupides. Ens fa saber, defensat a mossén Batalla a qui nosaltres no hem atacat — com no hem atacat tampoc a la Iglesia, ni a Jesús, ni hem jutjat, ara ni mai, la literatura de cap sacerdot —, que és «amigo protector de cuanto lleva el sello de la religión, de la

patria y del desvalido y necesitado, así FÍSICA COMO CORPORALMENTE»...

Podriem, aquí, entrar a discutir si realment és cert lo que afirma l'escriptor catòlic. Mes nosaltres, palesant la diferencia que existeix entre el nostre *sectarisme* i el del redactor de «Semanario», preferim no entrar-hi en aquest terreny. Es més; quelcom més pietosos que l'anònim articulista — i notis que ens tira en cara a nosaltres el no haver firmat «Carnum als corbs» — ni sisquera volem fer brometa sobre el fet de que un home amb títol acadèmic pugui escriure ço de «ASÍ FÍSICA COMO CORPORALMENTE»...

L'autor de l'anònim escrit està certament, desastroso. En el seu afany de refugar la qüestió, tracta de donar-nos llicits de catalanisme, i ens parla del resultat de les darreres eleccions provincials. Ja ho sabiem, home, que per a derrotar a un dels nostres candidats posarem en joc, d'acord amb els possibles, tots els ressorts de que disposa el clericalisme en aquest districte! Lo que no sabiem, lo que hauríem continuat ignorant, si no ens ho descubreix aquest articulista, és que en les darreres eleccions provincials quedessin derrotats tots los elements més marcadament apòstata...

Pobre articulista! Quantes ensopades sofreix! No volem — ara som nosaltres — entrar a discutir la resta de l'article. Quedaria, son autor, fet una llàstima... I ja veu per on resulta què nosaltres, amics, som també misericordiosos...

fas, sino labor activa, renovadora, evolucionista, que satisfaga les necessitats públiques. La qual se gane el temps perdido. La política ha de ser vida, acció, renovació, y sólo con eso se afianzan los governos y se aquista la autoridad para la lucha comicial. Piensen en eso, porque ya no cabe pensar en los métodos antiguos para ganar elecciones y decir que se cuenta con la opinión. Esta comienza a hablar; un día lo hará con lógica y sinceridad aplastantes, y ese día bien pueden dar las urnas una sorpresa a los que niegan la crisis del espíritu nacional, advertida y señalada por todos los que cumplen con el deber de no callar verdades amargas.

Festa de la Poesía i de la Música
Al local de l'Orfeó Gracienc adornat amb molt gust, tingué lloc el diumenge passat la Festa de la Poesía i de la Música que enguany ha iniciat la simpàtica entitat coral d'acord amb l'Associació Catalanista de Gracia.

Presidí el regidor nacionalista don Josep Cirera, acompañat dels individus de la Junta de l'Orfeó senyors Sangenís, López i Rodergas i de l'ex-regidor don Martí Matos. Els membres del Jurat estaven presidits pel distingit escriptor don Lluís Vía, actuant de secretaris respectivament de les parts literària i musical don Florenci Cornet i el Mestre Balcells.

L'espaç saló estava ple a vessar. El president del Jurat llegí un ben escrit discurs que fou escoltat amb gran atenció.

En Vía tractà amplament de la importància que han tingut en el nostre renaiement les festes poètiques. Amb altesa de mires i de concepte anà esbrinant la lluita entre els escriptors vells i els joves, acabant excitant als darrers per a que treballant amb delit ajudin a fer una Catalunya gran. El formós treball del president va ésser premiat amb una gran ovació.

El senyor Cornet llegí la Memoria de secretari de la part literària, analitzant la tasca del Jurat i donant compte del veredict.

Obtingué la Flor Natural En Fidel Riu Dalmau, qui havia delegat en el Jurat la seva representació, anant en nom d'aquest el senyor Colomer a fer ofrena de la Flor a la senyora dona Dolors Muñó de Gual. Al pujar la Reina al seu tron, va ésser aclamada mentre la banda tocava una marxa.

Seguidament es donà lectura a la poesia premiada titulada «Cançó de l'amor i de la fruïta».

També foren premats En Pere Benavent, llegint la seva poesia la orfeonista senyoreta Rosalía Rovira; En Julià Molinari, En Joan Draper, En Josep Burgas, En Josep Maria Girona, En Joaquim Sans Quintana, i En Claudi Omarí Barrera.

Acabada la festa literària començà la musical. El Mestre Balcells, que amb els Mestres Lamote de Grignon i Cumellas i Ribó formaven el Jurat musical, llegí una Memoria explicant el veredicte emés i cantant el caràcter de la festa.

El premi de l'Orfeó el guanyà la composició «Buscant l'amor», plena d'encís popular, i de la qual resultà ser-ne autor mossén J. Musselí i Ferrer. Obtingueren accésit l'Antón Pérez i Moya, per sa composició «Himne matinal», i En Joan Pujol i Mateu per «La puntatre».

Obtingueren diferents distincions l'Antoni Pérez, per «La nina i el moliner»; En Joan Vidal i Roda, per «El poder del cant»; En Felip Plantada, per son «Cançoner d'infants»; En Josep Sancho Marraco, per «Mariagnetas»; En Cassià Casademunt, per «La mort i l'e-

namorat», i l'Estanislau Mateu, de Reus, per «El comte l'Arnan».

L'Orfeó cantà les noves cançons dels senyors Plantada, Sancho Marraco i Pérez Moya, obtenint grans aplaudiments.

El mantenedor, don Antoni Colomer, llegí un discurs rubert d'amor a Catalunya, que fou rebut amb xardorosa ovació.

Informació

Havent quedat constituïda legalment la societat «Auxiliadora dels Vigilants Nocturns de Reus», la Junta Directiva de la mateixa es complau en testimoniar l'ur agraïment i adhesió vers les autoritats locals i governatives per l'apòi moral que han dispensat a les seves aspiracions, que no són altres que fer-se dignes de la confiança depositada en ells pels veïns de la localitat, confiant-los les claus de les seves llars i establiments.

També es complau ditz Junta en manifestar al veïnat que agrairà se li posin en coneixement les faltes en que pugui incorre algun dels associats, a fi de posar-hi esmena.

La societat ha quedat instal·lada en el carrer de Sant Jaume, 16, primer.

Aquesta nit se celebrarà en el Teatre Circo, una selecta sessió de cine, estrenant-se la grandiosa producció cinematogràfica «Mortal desengany», intens drama passionat interpretat per la eximia actriu Hesperia.

Per acord del Consell Directiu de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i de Estalvis i de la Junta Directiva de la Caixa d'Estalvis de la Seu d'Urgell, aquesta última entitat ingressa en la organització la primera, passant a ser Sucursal de la mateixa. En virtut d'aquest traspass degut a la iniciativa del bisbe doctor Benlloc, els habitants de la Seu d'Urgell i sa comarca podrán disfrutar de totes les ventages que ofereixen les operacions d'estalvi i de previsió que realitza la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis amb els beneficis, bonificacions i subvencions de l'Estat corresponents al règim de l'Institut Nacional de Previsió, amb la comoditat de poguer efectuar les imposicions i els reintegres tots els dies de la setmana i amb la facilitat de poguer realitzar dites operacions en totes les oficines que la Caixa de Pensions té obertes a Catalunya i Balears. Aquesta nova Sucursal serà solemnement inaugurada el dia 23 del corrent mes.

Costejada per suscripció popular, s'ha fet entrega a l'Ajuntament de Sarrià de una bandera catalana, la qual onejà per primera vegada en aquella Casa Consistorial el dia de la festa major.

S'ha ordenat lliurar l'import del pressupost de gastos per a formar l'expedient d'expropiació de terrenys ocupats en els termes de Mora i Garcia, per al sisè truc de la carretera de Tortosa a Garcia.

Comuniquen de Figueres que ha sigut detingut, ingressant a la presó, el propagandista libertari Francisco Jordán Gallego, ex-diretor de «Solidaridad Obrera».

Les darreres i més notables produccions de la casa Pathé s'exhibiran avui a la Sala Reus.

Llegim en un confrare de la capital catalana:

«Actualmente se venden en los estanques cajas de cerillas de cinco céntimos procedentes de la fábrica de Valencia, de las cuales no se puede aprovechar ni un fósforo siquiera, pues al frotarlos no se encienden quedando descabezados la mayoría de ellos.»

Y como esto constituye un abuso intolerable del que sale perjudicado el público, llamamos la atención de quien corresponda para que mande retirar de la venta las citadas cajas, substituyéndolas por otras en que las cerillas se enciendan como debe ser y a lo que tienen derecho los consumidores.***

La Diputació de Girona ha votat una subvenció per les càtedres de Gramàtica Catalana a les Escoles Normals de l'estimada ciutat.***

La subasta per a la construcció del camí veinal de Milà a la carretera de Tarragona ha sigut adjudicada a don Santiago Carbonell, per 2.357'24 pessetes, i la del camí de Vimbodí a la carretera de Espuga a Flix a don Josep Capdevila, per 55.784'91 pessetes.

Contractada per un ric empresari anglès, la Tòrtola València marxarà a Nova York el dia 18 del corrent més, a l'objecte de donar vuit audicions de danses en un dels més importants teatres d'aquella apita. La Tòrtola València tornarà a Catalunya i debutarà a Barcelona a començaments del prop vinent anys.***

En les acostumades sessions de cine que's donaran avui en el Teatre Fortuny, s'hi projectarà, entre altres, la notable producció marca Caesar Film «La ciega de Sorrento».***

«Lectura Popular» d'aquesta setmana està dedicat al diputat a Corts per La Bisbal, En Salvador Albert, del qual ne publica uns quants treballs en prosa i vers.

El governador ha comunicat amb el màxim de la multa als alcaldes que no han remès encara la relació jurada de les societats existents en els districtes municipals i que faran efectiva si no compleixen el servei en el plaç del quint dia.

En aquesta Estació Enològica i Escola de Viticultura se reanuarà pròximament les obres de construcció de bodegues, caves i botes. Dirigeix les obres l'enginyer de l'Escola don Claudi Oliveras.

L'emocionant pel·lícula «Humanidad» forma part del programa que's projectarà avui al Kursaal de Reus.***

Don Camil Prieto Horta ha sol·licitat permís per a instal·lar una indústria de fabricació de sabons en la planta baixa del seu pàtum, 14 de la Rambla de Miró. El plaç concedit per l'Alcaldia per a formular reclamacions és el de deu dies.

S'han concedit ascensos per quinzena don Ramón Serra, professor de Calligrafia de l'Institut de Rens, i a don Manuel Barona, professor de l'Institut de Girona.

Aquest nombre de FOMENT ha passat per la censura militar

Renovar-se o morir

Díu «El Mundo», de Madrid:

«Pero el señor Maura tiene razón, como la tienen todos los que vienen apreciando la realidad del mismo modo. La ley natural de los regímenes y los pueblos es la de la evolución, la del perfeccionamiento continuo. Cuando no ocurre así, resulta que el pueblo progresá moral, económica, políticamente, y que se halla dentro de los usos y costumbres impuestos por la fossilización de arriba, como dentro de un traje harto estrecho. Esta verdad elementalísima es, sin embargo, calificada de esnobismo por los herederos espirituales del doctor Pan gloss y por los del no menos célebre doctor Rosas. Como no ven la realidad, creen que toda la vieja política puede seguir en pie, con su tinglado electoral, su encasillamiento, sus alcaldes de real orden y sus hijos, yernos, cuñados y parentes. Y, pues lo creen, ya andan locos pensando en quienes merecerán gracia ante los ojos del fabricador de mayorías parlamentarias y de elecciones por el 29. ¡En estas circunstancias! Y cuando ya pasó a la historia la política del turno! Indudablemente se necesita ser ciegos para eso. Y lo son, lo son, lo son.

El clamoreo es general. Mientras al arrimo de circunstancias dolorosas arna su tenderete la vieja política y vemos a la adulación y el halago desbordarse en listas de suscripciones para homenajes a los presuntos dispensadores de mercedes, el país expresa su voluntad firme respe-

EICA'S MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desapareixer tot seguir la fadiga que oprimeix i dificulta la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agnès, número 80 - REUS

Per a poguer comprar genres de bona qualitat, a preus infims, ha quedat demostrat, que no hi ha com als Magatzems Gisbert, establerts a la plaça de la Constitució, 1; on, malgrat tot, continúaran venent les camises interiors de qualitat immillorable a 60 céntims, camises percal, classe superior a 3 pessetes, Brussetes per a senyora, de totes mides, des de 15 pessetes, colls piqué qualitat la millor que's fabrica a 40 céntims un, corbates de seda color des de 25 céntims. Ademés poden comprar-se a preus baratissims: punys, mitjes, mitjons (negres solits), trajes de bany, pantalons, americanes, ermitanes, devantals, calcetets, refajos, i molts altres articles, difícils d'enumerar però que visitant tants importants Magatzems un se'n pot fer càrrec.

Gran ganga: Sabó de l'acreditada perfumeria «Floralia» a ral pastilla.

***

La palidesa de la cara, que tan preocupa a les joves, desapareix tan prou com se corregeixen els desarreglos pel canvi d'estat, fluix blanc, la inapetència i desequilibri nerviós. Dos pots de Aixarrop de «Hipofosfites Salud», n'hi ha prou per a retornar a la cara el seu color rojós i la salut, l'alegria i el somni tranquil a la que sofreix les conseqüències de la clorosis i de l'anèmia. Unic aprovat, per la Reial Acadèmia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el pot deuen fixar-se si amb tinta roja s'hi llegeix Hipofosfites Salud

***

VENDA

Se vendrà en bones condicions una llibreria i teada de periòdics situada en un punt cèntric d'aquesta ciutat.

Informarán en aquella impremta.

Secció Oficial**Institut General i Tècnic de Reus**

ANUNCIO

Curs de 1917 a 1918 Ensenyança oficial

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin seguir els seus estudis per ensenyanza OFICIAL, podrán efectuar la inscripció de matrícula durant el proper mes de setembre.

A dit efecte dirigirán les sol·licituds al senyor Director, justificant estar vacunats o revacunats,陪伴ant la cedula personal els que per l'edat estiguin obligats a vindre-la i abonant en l'acte de l'inscripció vuit pessetes per assignatura en peper de pagos de l'Estat, més un timbre mòbil de deu céntims per al resguard provisional.

Les matrícules d'honor estan exemptes d'aquests pagos, però sol·licitaran del senyor Director en el mateix plaç la aplicació d'elles.

Escola Municipal d'Aprendents i de Comerç de Reus**ANUNCIO**

Curs de 1917 a 1918 Ensenyança oficial

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin seguir els estudis que es cursen en aquesta Escola, durant el citat curs, verificarán la matrícula des del dia 15 al 30 de l'actual, per a lo qual, dirigirán les sol·licituds al senyor Director, qui imprems se facilitarà en la Secretaria de la Escola exhibint en l'acte de formalitzar la un certificat facultatiu en el que consti que's troben vacunats o revacunats, al mateix temps satisfarán 25 céntims de pesseta per drets d'inscripció.

Les matrícules en que poden matricularse son les següents: Aritmètica i Algebra, Geometria i Trigonometria, Geometria descriptiva, Dibuix linial, decoratiu, figura, paisatge, ornamental, artístic, de lo antic, del natural, aplicat a les labors de la dona, i pintura, Mecànica, Elements de construcció, Nociions de Física i Química, Llengua Francesa i Pràctiques de taller.

D'ordre del Sr. Director se fa públic per a coneixement dels interessats.

Reus 10 de setembre de 1917. El Secretari, Ramón Pons.

ESPECTACLES**Teatre Fortuny**

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Teatre Circe

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Ku-sai

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

IMP. SANJUAN. REUS.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litònica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegible, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbonica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 365 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT. 10 CENTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir se que REFA el cos rendit per l'anèmia, remineraliza la matèria grisa, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

¿Es realmente la legítima marca de los Lithinés?

¿Por qué deben exigirse los de GUSTIN?

Quién no conoce los Lithinés del Doctor Gustín? La fama que han adquirido ha llegado a ser mundial. Más las personas que usan este producto se encuentran expuestas a insidiosas ofertas de productos supuestos equivalentes, en realidad sin valor científico ó terapéutico. Será necesario recordar que, en efecto, una fórmula como

LITHINES del Dr GUSTIN tienen el nombre del Doctor Gustín sobre todos los papeles.

Aquellos á quienes no les gusta el vino puro para beber, lo mezclan con agua, mineralizada instantáneamente con este maravilloso producto.

El régimen continuo y regular de los Lithinés del Doctor Gustín disuelve y elimina del organismo el ácido úrico y protege así al organismo contra todos los graves y dolorosos trastornos del atritiñamiento. Además, protege a todos jóvenes y viejos, a los sanos y a los que están enfermos, la mejor defensa contra las enfermedades de riñones, hígado, vejiga, estómago y articulaciones.

DEPOSITARIO ÚNICO para ESPAÑA DALMAU OLIVERES 14. Paseo de la Industria, BARCELONA.

Insistan! exijan el nombre del doctor!